

**ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДПС)**

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 26.02.2025 р. № 166/2/99-00-24-01-03-02 від _____ 20__ р.

Комітет Верховної Ради України з
питань фінансів, податкової та митної
політики

Міністерство фінансів України
(код ЄДРПОУ 00013480)

Державна податкова служба України розглянула лист Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 07.02.2025 № 04-32/10-2025/31365 (вх. ДПС № 116/2 від 10.02.2025), який надійшов до ДПС безпосередньо, а також надісланий листом Міністерства фінансів України від 11.02.2025 № 11220-04-62/4421 (вх. ДПС № 236/4 від 12.02.2025), та надає в межах компетенції відповіді на запитання платників податків щодо застосування окремих норм податкового законодавства України згідно з додатком.

Додаток: на 7 арк. в 1 прим.

В. о. заступника Голови

Андрій ТРОЦКО

Олександр Ковальчук 284 18 20

К
Державна податкова служба України
166/2/99-00-24-01-03-02 від 26.02.2025

Щодо виправлення додатку по ЄСВ у складі податкової декларації платника єдиного податку третьої групи на період дії воєнного, надзвичайного стану в Україні (далі – Декларація)

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 6 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон) платники єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування зобов'язані (далі – єдиний внесок) подавати звітність, у тому числі про основне місце роботи працівника, про нарахування єдиного внеску в розмірах, визначених відповідно до Закону, у складі звітності з податку на доходи фізичних осіб (єдиного податку) до податкового органу за основним місцем обліку платника єдиного внеску у строки та порядку, встановлені Податковим кодексом України (далі – Кодекс).

Оскільки відомості про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску є додатком до Декларації, тобто її невід'ємною частиною, для коригування інформації використовуються загальні правила, визначені статтею 50 Кодексу.

Щодо консультації по заповненню додатка 1 «Відомості про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску» (далі – Додаток 1) до податкової декларації платника єдиного податку – фізичної особи – підприємця (далі – Декларація)

Додаток 1 до Декларації заповнюється таким чином:

В одній із комірок 01-03 (в залежності від того яка саме Декларація подається) проставляється позначка «Х»;

Якщо Декларація подається поза межами звітного періоду (якщо не відбувалася процедура припинення підприємницької діяльності або переходу на сплату інших податків і зборів, стандартним податковим (звітним) періодом для вказаної вище категорії платників єдиного внеску є рік) з метою призначення пенсії, призначення матеріального забезпечення, страхових виплат, то додатково проставляється позначка «Х»;

у розд. 1 вказується реєстраційний номер облікової картки платника податків з врахуванням примітки 4 до додатка 1;

у розд. 2 – якщо фізична особа через свої релігійні переконання відмовилася від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомила про це відповідний контролюючий орган і має відмітку у паспорті, то заповнюється серія (за наявності) та номер паспорта для ідентифікації платника єдиного внеску у Пенсійному фонді України з врахуванням примітки 5 до додатка 1 (у іншому випадку поле залишається пустим);

у розд. 3 – прізвище (за наявності), ім'я, по батькові (за наявності);

у розд. 4 – в полі «Податковий (звітний) період» проставляється позначка «X» поруч з відповідним звітним періодом (стандартний податковий (звітний) період – рік);

у розд. 5 – у разі якщо є одна із перелічених обставин, то поруч із такою обставиною проставляється позначка «X» (у іншому випадку поля залишаються пустими);

у розд. 6 – якщо відбулася процедура державної реєстрації припинення підприємницької діяльності, то заповнюється дата проведення такого припинення (у іншому випадку поле залишається пустим);

у розд. 7 – вказується основний код економічної діяльності платника єдиного внеску згідно з його реєстраційними документами;

у розд. 8 – вказується період перебування платника єдиного внеску на спрощеній системі оподаткування у звітному році (поля «з» та «по» заповнюються у форматі «ддммрррр», де: «дд» - двозначне число, що означає календарний день у місяці; «мм» - двозначне число, що означає місяць року; «рррр» - чотиризначне число, що означає рік);

у розд. 8.1 – заповнюється цифра «б» (константа, яка відповідає категорії застрахованої особи – «фізичні особи – підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування»);

у розд. 9:

рядки та графи табличної частини обов'язково заповнюються в розрізі місяців за період, визначений у розд. 8 (рядки та графи, які не входять у період, визначений в розд. 8 – залишаються пустими);

у графі 2 цього розділу вказується самостійно визначена сума доходу, на яку нараховується єдиний внесок з урахуванням максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановлену законом;

у графі 3 цього розділу вказується розмір єдиного внеску, встановлений законом;

у графі 4 цього розділу вказується сума єдиного внеску, яка підлягає сплаті на небюджетні рахунки, за даними звітного (податкового) періоду, яка обчислюється за формулою: «графа 4 = графа 2 * графа 3»;

в рядку «Усього» цього розділу вказується сума по відповідним графам;

розд. 10 – заповнюється тільки у разі, якщо Декларація подається з типом «Уточнююча» (відмітка «X» у комірці 03), тобто після закінчення граничного строку подання Декларації для виправлення помилок у попередньому податковому (звітному) періоді (в іншому випадку поля залишаються пустими).

Щодо ситуації: «Конкретизація позиції для ФОП, які приймають оплати на поточний рахунок формату ІВАН в тому числі оплат через будь-які ПТКС».

Рекомендуємо позицію під номером 2 доповнити такими абзацами: «Право щодо незастосування РРО/ПРРО виникає лише у випадку приймання оплат за послуги «виключно» за допомогою банківських систем дистанційного обслуговування та/або сервісів переказу коштів.

Суб'єкти господарювання втрачають можливість незастосування РРО/ПРРО у випадку проведення розрахунків за послуги у спосіб, відмінний від

зазначеного вище, а саме безпосереднє приймання оплат у готівковій формі та приймання до оплати електронних платіжних засобів».

Примітку до даної ситуації рекомендуємо викласти у такій редакції: «(додатково: адже при продажі товару ФОП в будь-якому випадку, ймовірно, краще фіскалізувати всі оплати, а визначення способу оплати, який обрав покупець, слід здійснювати на підставі Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України та Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, затверджених постановою Правління Національного банку України від 11.09.2017 № 89».

Щодо відсутності в електронному кабінеті дати анулювання реєстрації платника єдиного податку

В інформаційно-комунікаційній системі «Електронний кабінет» наявна інформація щодо анулювання реєстрації платника єдиного податку, а саме: Реєстр => Реєстр платників єдиного податку => Податковий номер => Пошук => дата виключення з Реєстру.

Відповідно до пункту 63.6 статті 63 Кодексу облік платників податків у контролюючих органах ведеться за податковими номерами.

Ідентифікація фізичних осіб під час автоматизованої обробки даних здійснюється за умови сукупності відомостей про фізичну особу, за якими вона може бути однозначно ідентифікована, а саме: реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер діючого паспорта фізичної особи (для осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган), прізвище, ім'я, по батькові, дата народження та місце проживання.

З огляду на зазначене та з метою уникнення неоднозначного тлумачення норм податкового законодавства, кожний конкретний випадок виникнення податкових відносин слід розглядати з урахуванням документів і матеріалів, що стосуються окремої справи та ідентифікації запитуваних осіб.

Щодо оподаткування іноземних доходів, отриманих громадянином від продажу товарів на іноземних маркетплейсах

Оподаткування іноземних доходів регулюється пунктом 170.11 статті 170 Кодексу.

Відповідно до положень цього пункту у разі, якщо джерело виплат будь-яких оподатковуваних доходів є іноземним, сума такого доходу включається до загального річного оподаткованого доходу платника податку – отримувача, який зобов'язаний подати річну податкову декларацію, та оподатковується за ставкою, визначеною пунктом 167.1 статті 167 Кодексу (18 %), крім окремих видів доходів, наведених у підпункті 170.10.1 пункту 170.10 статті 170 Кодексу, які оподатковуються в окремому порядку.

Водночас слід зазначити, що у розумінні Господарського кодексу України господарська діяльність, що здійснюється для досягнення економічних і

соціальних результатів та з метою одержання прибутку, є підприємництвом, а суб'єкти підприємництва – підприємцями.

Для підприємництва як правової категорії характерна наявність конкретних рис, які розкривають його сутність.

Такими ознаками є:

вільний вибір видів підприємницької діяльності;
систематичність, тобто діяльність, яка характеризується відповідною повторюваністю при її здійсненні;

самостійне формування програми діяльності та вибір постачальників і споживачів продукції, що виробляється, залучення матеріально-технічних, фінансових та інших видів ресурсів, використання яких не обмежено законом, встановлення цін на продукцію та послуги;

комерційний розрахунок, що передбачає здійснення такої діяльності з метою отримання прибутку, та власний комерційний ризик.

вільне розпорядження прибутком, що залишається після сплати податків, зборів та інших платежів, передбачених законом;

самостійне здійснення підприємцем діяльності, у т. ч. зовнішньоекономічної використання підприємцем належної йому частки валютної виручки на свій розсуд.

Наявність зазначених вище ознак є тією доказовою базою, яка дозволяє кваліфікувати діяльність фізичних осіб як підприємницьку діяльність з відповідним порядком оподаткування.

Водночас, норми Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) передбачають адміністративну відповідальність для осіб за провадження господарської діяльності без державної реєстрації як суб'єкта господарювання. Право складання протоколів про адміністративні правопорушення статтею 255 КУпАП зокрема покладено на органи ДПС.

Водночас слід зазначити, що з метою уникнення неоднозначного тлумачення норм податкового законодавства кожний конкретний випадок виникнення податкових відносин, зокрема, ситуаційних питань слід розглядати з урахуванням документів (матеріалів), які їх стосуються.

Щодо відображення авансових внесків в декларації з податку на прибуток роздрібними торговцями пального.

Законом України від 10 жовтня 2024 року № 4015-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану» внесено зміни до Кодексу, якими запроваджено, зокрема, сплату авансових внесків з податку на прибуток підприємств платниками податку, які здійснюють роздрібну торгівлю паливом.

Згідно з пунктом 137.12 статті 137 Кодексу платники податку, які здійснюють роздрібну торгівлю паливом, зобов'язані сплачувати авансові внески з податку на прибуток підприємств за кожне місце роздрібною торгівлі паливом, інформація щодо якого внесена до Єдиного реєстру ліцензіатів та місць обігу пального станом на перше число поточного місяця. Авансові внески та

податок на прибуток підприємств, що підлягає сплаті до бюджету платниками податку, які здійснюють роздрібну торгівлю паливом, визначаються у порядку, передбаченому пунктом 141.14 статті 141 Кодексу.

Особливості оподаткування діяльності з роздрібною торгівлі паливом встановлені пунктом 141.14 статті 141 Кодексу.

Так, платники податку, які здійснюють роздрібну торгівлю паливом, сплачують щомісяця не пізніше двадцятого числа поточного місяця авансовий внесок з податку на прибуток підприємств за кожне місце роздрібною торгівлі паливом, інформація щодо якого внесена до Єдиного реєстру ліцензіатів та місць обігу пального станом на перше число поточного місяця:

для місця роздрібною торгівлі паливом, на якому здійснюється реалізація виключно скрапленого газу, – у розмірі 30 тисяч гривень за кожне місце;

для місця роздрібною торгівлі паливом, на якому здійснюється реалізація кількох видів пального і при цьому частка реалізації скрапленого газу в літрах, приведених до температури 15° С у загальному обсязі реалізованого протягом попереднього місяця пального, становить 50 і більше відсотків, – у розмірі 45 тисяч гривень за кожне місце.

у розмірі 60 тисяч гривень за кожне інше місце, крім випадків, зазначених вище.

Згідно з положеннями підпункту 141.14.3 пункту 141.14 статті 141 Кодексу сплачена протягом звітного (податкового) періоду сума авансових внесків з податку на прибуток підприємств зменшує податкові зобов'язання з податку на прибуток підприємств, розраховані за результатами такого звітного (податкового) періоду за базовою (основною) ставкою, визначеною статтею 136 Кодексу, у сумі, що не перевищує суму нарахованого податкового зобов'язання за такий податковий (звітний) період.

Грошове зобов'язання у вигляді авансового внеску з податку на прибуток підприємств вважається узгодженим у момент виникнення такого зобов'язання, який визначається за календарною датою, встановленою підпунктом 141.14.1 пункту 141.14 статті 141 Кодексу для граничного строку сплати авансового внеску з податку на прибуток підприємств до відповідного бюджету (підпункт 141.14.4 пункту 141.14 статті 141 Кодексу).

З метою приведення податкової декларації з податку на прибуток підприємств, форма якої затверджена наказом Міністерством фінансів України від 20.10.2015 № 897 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 20.02.2023 № 101), зі змінами (далі – Декларація), у відповідність до положень Кодексу, Державною податковою службою України розроблено проект наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств» (далі – проект наказу) в якому, зокрема, передбачено додаток до Декларації для розрахунку авансового внеску за кожне місце роздрібною торгівлі паливом.

Погоджений Міністерством фінансів України проект наказу 10.01.2025 оприлюднено на вебпорталі ДПС (www.tax.gov.ua) у розділі «Для громадськості» підрозділі «Взаємодія з громадськістю» > «Консультації з громадськістю» > «Проекти не регуляторних актів» «2025» для громадського обговорення.

Наразі відповідний наказ поданий на державну реєстрацію Міністерству юстиції України.

Відповідно до пункту 46.6 статті 46 Кодексу якщо в результаті зміни правил оподаткування змінюються форми податкової звітності, до визначення нових форм декларацій (розрахунків), які набирають чинності для складання звітності за податковий період, що настає за податковим періодом, у якому відбулося їх оприлюднення, є чинними форми декларацій (розрахунків), чинні до такого визначення.

Крім того, згідно з пунктом 46.4 статті 46 Кодексу якщо платник податків вважає, що форма податкової декларації, визначена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, збільшує або зменшує його податкові зобов'язання, всупереч нормам Кодексу з такого податку чи збору, він має право зазначити цей факт у спеціально відведеному місці в податковій декларації.

У разі необхідності платник податків може подати разом з такою податковою декларацією доповнення, які складені за довільною формою, що вважатиметься невід'ємною частиною податкової декларації. Таке доповнення подається з поясненням мотивів його подання. Платник податків, який подає звітність в електронній формі, подає таке доповнення в електронній формі.

Враховуючи зазначене, за результатами діяльності за 2024 рік платники податку на прибуток підприємств складають Декларацію з використанням чинної форми Декларації. При цьому, платники податку, які здійснюють роздрібну торгівлю пальним мають право відповідно до підпункту 141.14.3 пункту 141.14 статті 141 Кодексу зменшити податкові зобов'язання з податку на прибуток підприємств за звітний (податковий) 2024 рік з урахуванням сплачених у грудні 2024 року авансових внесків за місяць роздрібною торгівлі пальним.

У зв'язку з цим, рекомендовано платникам, які здійснюють роздрібну торгівлю пальним, відобразити у рядку 16.5 додатка ЗП до рядка 16 ЗП Декларації суму сплаченого за грудень 2024 року авансового внеску з податку на прибуток підприємств, розрахованого за базовою (основною) ставкою, визначеною статтею 136 Кодексу, у сумі, що не перевищує суму нарахованого податкового зобов'язання за звітний (податковий) 2024 рік та врахувати таке зменшення у рядку 16 ЗП Декларації.

До Декларації такі платники можуть подати доповнення з наданням відповідних пояснень щодо розрахунку авансового внеску за кожне місце роздрібною торгівлі пальним та врахування сплачених авансових внесків у зменшення суми податку.

Після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України та набрання чинності наказом платники податку матимуть змогу подати уточнюючу Декларацію за оновленою формою за звітний (податковий) період – 2024 рік з відображенням нараховань авансових внесків у рядку 26 ЩАВ Декларації та із відповідним заповненням розрахунку авансового внеску за кожне місце роздрібною торгівлі пальним відповідно до підпункту 141.14.2 пункту 141.14 статті 141 Кодексу у додатку ЩАВ до такої Декларації (рядок 26 ЩАВ).

При цьому повідомляємо, що у разі самостійного виправлення платником податків з дотриманням порядку, вимог та обмежень, визначених статтею 50 Кодексу, помилок, що призвели до заниження податкового зобов'язання у звітних (податкових) періодах, які припадають на період дії воєнного стану, такі платники звільняються від нарахування та сплати штрафних санкцій, передбачених пунктом 50.1 статті 50 Кодексу, та пені (підпункт 69.1 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX Кодексу).

З аналогічного питання на вебпорталі Державної податкової служби України 19.02.2025 розміщено повідомлення роз'яснювального характеру «До уваги платників, які здійснюють роздрібну торгівлю пальним та сплачують авансові внески з податку на прибуток підприємств» у розділі «Повідомлення та нагадування».